

NTFR 2015/2077

Formeel belastingrecht

Stichting die transmissie meditatiebijeenkomsten organiseert is geen anbi

Gerechtshof Amsterdam 18 juni 2015, 13/00565,
MK II, Uitspraak Hof
ECLI:NL:GHAMS:2015:2360

Belastingjaar/tijdvak: 2012
Wetsartikelen: Art. 5b, AWR

Samenvatting

Belanghebbende is een internationale stichting die verschillende activiteiten verricht, waaronder het organiseren van transmissie-meditatiebijeenkomsten, lezingen en seminars en het verkopen van boeken, bladen, dvd's en cassettes. In geschil is of belanghebbende een anbi is. Het hof is van oordeel dat bij de door belanghebbende verrichte activiteiten in belangrijke mate de persoonlijke ontwikkeling van de deelnemers gebaat is. Belanghebbende, die deelname aan haar activiteiten openstelt voor eenieder, heeft niet aannemelijk gemaakt dat haar doelstelling en werkzaamheden zich (nagenoeg) uitsluitend richten op een specifieke (kwetsbare) doelgroep. De mensheid in zijn algemeenheid vormt niet een dergelijke doelgroep. Veeleer dient zij een particulier belang van de deelnemers die uiteindelijk aan deze activiteiten zullen deelnemen, welk belang is gelegen in het voorzien in hun behoefte aan een zinvolle invulling van hun (vrije) tijd en hun persoonlijke ontwikkeling. Het gegeven dat belanghebbende met al haar activiteiten zich tracht in te zetten voor bewustwording (van de deelnemers) van de maatschappij en de tweesprong waar de mensheid (in de beleving van belanghebbende) voor staat, en daarbij in zo breed mogelijke zin aandacht vraagt voor het belang van een wereld zonder honger en waarin het samen delen van voedsel, energie en overige hulpmiddelen de norm zal zijn, doet daar niet aan af en laat onverlet dat daarmee (eveneens) in belangrijke mate de persoonlijke ontwikkeling (en daarmee het particulier belang) van de deelnemers is gebaat. Wellicht dat mogelijk sprake is van een gunstig maatschappelijk neveneffect van de activiteiten, maar de activiteiten zelf dienen daardoor niet rechtstreeks en (nagenoeg) uitsluitend het algemeen belang. Aan dat oordeel doet niet af dat de statutaire doelstelling van de belanghebbende op een levensbeschouwelijke en/of spirituele leest is geschoeid. Het statutaire doel dient namelijk in samenhang met de feitelijke werkzaamheden van belanghebbende te worden getoetst. Belanghebbende kan niet worden aangemerkt als een anbi. (Hoger beroep gegrond.)

elke anbi wel voor meer dan 10% particulier belang te vinden. Hof Amsterdam is wel consequent, want ook in de uitspraken over zomeractiviteiten aan zee voor kinderen (NTFR 2013/1904) en over jeugdclubs (NTFR 2013/2069) werd een afweging gemaakt tussen algemeen belang en particuliere belangen. Van de eerste uitspraak wees de Hoge Raad het cassatieberoep met art. 81 Wet RO af, dus meende het dat er geen rechtsvraag te beantwoorden was. Dat zal Hof Amsterdam gesterkt hebben in de gedachte dat het op de goede lijn zit.

In r.o. 5.8 is Hof Amsterdam nog duidelijk als het schrijft: 'Hierbij moet worden aangetekend dat het nastreven van een algemeen belang vrijwel steeds betekent dat tevens het algemeen belang van enig individu wordt behartigd.' Maar helaas is het slechts een vereenvoudigde weergave van hetgeen de Hoge Raad schreef in r.o. 3.3.6 van 13 januari 2012, nr. 10/03464, NTFR 2012/158: 'Omdat de feitelijke werkzaamheden van de stichting onlosmakelijk zijn verbonden met haar doelstelling enig algemeen belang te dienen, moet in beginsel ook met betrekking tot die feitelijke werkzaamheden worden aangenomen dat zij het algemeen belang dienen. Dat daardoor tevens particuliere belangen gediend worden, doet daaraan niet af.' Als het Hof deze rechtsoverweging had gevolgd was het niet in r.o. 5.11 op het dwaalspoor van de afweging tussen algemeen belang en particuliere belangen gekomen. Particuliere belangen zijn die van de leden van een vereniging, van de bestuursleden van een stichting of van een vereniging of stichting zelf. Alles daarbuiten moet als derden gezien worden, die gebruik maken van wat een stichting (of vereniging) in het algemeen belang aanbiedt. Het dienen van die particuliere belangen is daarmee een *gevolg* van de activiteiten die in het algemeen belang worden aangeboden.

In r.o. 5.11 mis ik vooral de toetsing aan art. 5b AWR, waarin elf categorieën van algemeen nut worden genoemd. Deze stichting voor transmissie-meditatie valt onder 'religie, levensbeschouwing en spiritualiteit' van art. 5b, lid 3, onderdeel i, AWR en haar activiteiten zijn sterk vergelijkbaar met een kerkgenootschap, waarop in de Memorie van Toelichting bij de Geefwet 2012 uitgebreid wordt ingegaan.

Het wordt hoog tijd dat de Hoge Raad zich in cassatie duidelijk uitlaat of de benadering van Hof Amsterdam wel de juiste is. Met een art. 81 RO-afdoening zoals ik hiervoor reeds noemde en die ook werd gebruikt in de zaak over het muziekfestival (HR 16 januari 2015, nr. 14/01180, NTFR 2015/442) blijft een strijdigheid in stand met zowel een eerdere uitspraak van de Hoge Raad zelf als met de Geefwet van 2012 en daar hebben we niets aan.

COMMENTAAR**MOLENAAR¹**

Deze benadering van Hof Amsterdam miskent de Geefwet van 2012 volledig. Als op deze manier algemeen belang en particulieren belangen worden afgewogen, blijft er weinig meer over van het anbi-systeem, want zo is er bij nagenoeg

¹ Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.